

AMBIENTA 2010. u Zagrebu – sajmom je zavladao dizajn

Od 12.-17.10.2010. na Zagrebačkom je velesajmu održan 37. međunarodni sajam namještaja, unutar-njeg uređenja i prateće industrije – Ambienta 2010.

U 15 sajamskih paviljona bio je izložen najnoviji namještaj za stanovanje - za kuhinje i kupaonice, urede i turističke objekte, a svoje je mjesto našla i prateća industrija, strojevi i alati. Osim izlagača iz Hrvatske, na sajmu su nastupili izlagači iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Belgije, Brazila, Češke, Francuske, Indije, Italije, Mađarske, Njemačke, Kosova, Nizozemske, Poljske, Rumunjske, Rusije, Senegala, Slovenije, Srbije, Švicarske i Turske koji su predstavili svoje najnovije proizvode, usluge i tehnologije.

Premda se i ove godine osjeća kriza koja je nužno pogodila i sektor proizvodnje namještaja i pratećih elemenata, ipak se, za razliku od prošle godine, u smislu trendova i noviteta na ovogodišnjoj Ambienti osjećaju optimistični pomaci. Ponajviše se to očituje u izdvojenim atrakcijama sajma i dizajnerskim uradcima koji hrabro najavljuju nove smjerice u oblikovanju i doživljavanju prostora i u našim krajevima. Dapače, sjajni hrvatski dizajn apsolutno je zavladao i zasjenio sve uvoznike namještaja na ovogodišnjoj Ambienti.

Prema podacima organizatora, Ambienta je ove godine okupila 456 izlagača, od čega 182 iz 22 strane zemlje, što je za trećinu manje nego lani, no zato su domaći izlagači za 10 % brojniji. Unatoč lanjskoj krizi drvoprerađivačke industrije, Ambienta je i dalje ostala najveći poslovno događaj sektora čiji oporavak pokazuje i povećanje izvoza u prvih osam mjeseci ove godine.

Gledajući svjetske trendove i njihov odraz na Ambientu, može se istaknuti sljedeće: utjecaji vanjskog svijeta odražavaju se na unutrašnji stambeni prostor, što se primjećuje u udobnoj i ugodnoj atmosferi doma i zahtjevima korisnika s obzirom na proizvode i proizvođače. Sve se više traži udoban, mekan i topao namještaj te drvo koje je nezaobilazan materijal u interijeru. Pojavljuju se jednostavni oblici i naglašavaju funkcije elemenata namještaja, primjenjuju različiti materijali (kombinacije drva, metala, stakla, tkanina i dr.) te ističu različiti načini izrade detalja.

Ipak, ono što ovogodišnju Ambientu izdvaja od prethodnih godina jest znatno jača prezentacija dizajnerskih uradaka i noviteta koja je nadmašila očekivanja. Kriza je i u svijetu pogodila dizajnerski sektor, kao i brojne druge, ne samo financijski već i psihološki (za razliku od Hrvatske gdje je kriza već godinama). Stoga ovakav iskorak i, najvažnije, *količina* dizajnerskih proizvoda s potpisom, koji su se nakon dugo vremena ponovno pojavili na ovogodišnjem sajmu budi veliku dozu optimizma. Ako tome dodamo promjene koje su

se u području dizajna događale poslijednju godinu dana (osnutak Zajednice za industrijski dizajn pri Centru za dizajn u HGK, Vlada RH je nedavno usvojila Strategiju dizajna namještaja i sl.), optimizam je još veći.

Opći je dojam dizajnerska agresivnost u nastupu, inventivnost u konačnom oblikovanju proizvoda te veliki broj zanimljivih, svježih i neopterećenih uradaka koji ponajviše propituju oblike, konstrukciju, površinske obrade i funkciju proizvoda. Pritom, dakako, valja spomenuti suradnju dizajnera (profesionalaca i studenata) s proizvođačima, kao i djelovanje obrazovnog sektora na području dizajna namještaja (srednje škole i fakulteti).

Trendovi u namještaju opremanju prostora – spoj proizvođača i dizajnera

Vidljiva je kvaliteta postojećih, već potvrđenih proizvoda, kao i igra u oblicima i nova funkcionalnost elemenata, za što treba dijelom zahvaliti i dizajnerima.

Globalna kriza, koja je donijela i provođenje manje vremena na poslu, utjecala je na to da ljudi ponovno otkrivaju toplinu vlastitog doma, u kojemu češće borave. Unutar „četiri zida“ imaju slobodu oblikovati vlastito okruženje kako sami žele i kako osjećaju. Individualnost i različitost važniji su nego ikada do sada, kao i okruženost prirodnim materijalima i drvom. U tom su smislu kampanja *Drvo je prvo* i Hrvatska gospodarska komora napravili značajan korak okupivši hrvatske proizvođače u paviljonu 8.a i 9, na više od 3500 m² bruto površine, sa zanimljivim rješenjem štanda i infopulta (sl. 1).

Dnevni boravak

U tom prostoru dominira drvo zahvaljujući sve većoj ekološkoj osviještenosti kupaca, ali i sve jačoj svijesti građana o ekološkim i prirodnim proizvodima u

Slika 1. Infopult *Drvo je prvo*, HGK

Slika 2. Spavaća soba *Twill*, proizvođač *Spin Valis*

prostoru. Hrvatski su proizvođači prihvatili i primjenjuju svjetske trendove u vlastitim linijama proizvoda.

Spin Valis istaknuo je ove godine novitet u opremanju spavaćih soba – jednostavnu i elegantnu liniju spavaće sobe *Twill* od hrastovine (sl. 2), za koju je nagrađen Zlatnom plaketom i diplomom *Mobil optimum*.

Tvrtka *Javor* prezentirala je tople, elegantne i jednostavne elemente blagovaoničkih stolova, stolica i spavaćih soba od cjelovitog drva hrastovine obrađene uljima, dok je *Azelija-Kupa* prezentirala novu prirodnu kuću od cjelovitog drva *Oaze*, autora Veljka Linte, nagrađenu Brončanom medaljom *Mobil optimum* (sl. 3).

Slika 3. Drvena kuća *Oaze*, autor Veljko Linta, proizvođač *Azelija-Kupa*

Radni prostor

Iako nema novosti u postojećim konceptima rada, na *Ambienti* su se ponovno istaknule hrvatske tvrtke koje su prepoznatljive u gradnji vlastitog imidža u radnom okruženju. Osim radnih prostora izvedenih u iveralu, poput zagrebačke *Inkee*, posebnost su radni stolovi od cjelovitog drva. Tvrtka *Tvin* iz Virovitice i ove je godine nenadmašna u kvaliteti izrade i površinskim obradama radnoga i kućnog namještaja od cjelovitog drva, a sam štand, čije oblikovanje potpisuje Zrinka Nedeljković, magistrica dizajna, dobio je priznanje za visoku razinu ukupnog nastupa na sajmu (sl. 4).

Spavaća soba

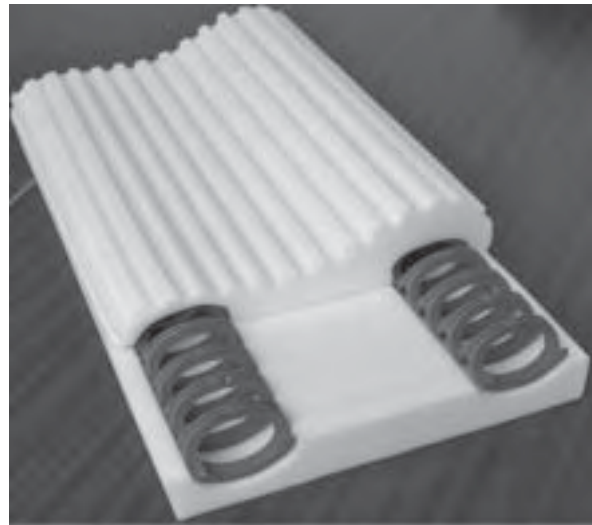
Zdrav san u posljednjih je nekoliko godina jedno od najvažnijih područja zanimanja. Svakako treba istak-

Slika 4. Izuzetna kvaliteta namještaja od cjelovitog drva proizvođača *Tvin* iz Virovitice

nuti ovogodišnji hit na *Ambienti* koji je lansirala tvrtka *Bernarda*. Jastuk *Pospanko* znači nov pristup zdravom spavanju zahvaljujući novitetu u konstrukciji koja optimalno podupire vratnu kralježnicu u različitim položajima ležanja (sl. 5). *Bernarda* je za *Pospanko* autorice Bernarde Cecelje, okrunjena Zlatnom diplomom i plaketom *Mobil optimum*, a dobila je i priznanje za visoku razinu ukupnog nastupa na sajmu (sl. 6).

I dalje je top-tema kako odabrati pravilan krevetni sustav. Pojavile su se potpuno nove jezgre na bazi

Slika 5. Novitet tvrtke *Bernarda* – jastuk *Pospanko* autorica Bernarde Cecelja

Slika 6. Ambijentalno uređenje štanda tvrtke *Bernarda*

spužve, lateksa, opruga i raznih kombinacija. Proizvođači su individualizirani i toliko prilagođeni kupcu da je čak otvoren portal na kojemu se korisnici mogu informirati o kvaliteti spavanja. Hoće li korisnik odabrati lateksnu spužvu, džepičastu ili neku drugu, nije bitno, bitan je cjelokupni krevetni sustav koji podržava individualne zahtjeve korisnika. Velika se pozornost pridaje tzv. termofiziologiji spavanja, unutar koje se pojavljuju noviteti u obložnim materijalima.

Kuhinja

Kuhinjski je prostor na Ambienti pokazao da proizvođači prate svjetske funkcionalne i vizualne trendove. Oblikovanje kuhinje podrazumijeva razveden i snažan dijalog s prostorom, točnije, dizajn cijelog okruženja, modulaciju punoga i praznog prostora kako bi se stvorio volumen. U kuhinji se živi kao u vanjskom svijetu, globalno i dinamično, u ravnoteži sa zdravim prirodnim ritmom i tehnologijom te istodobno fleksibilno, kreativno i otvoreno prema dnevnom boravku ili blagovaonici.

Detalji toplog drva, staklo i metal... to su prvi doživljaji kuhinjskog prostora. Prevladavaju sivi, pastelni, topli smeđi i bijeli tonovi, ali i tamne, teške vrste drva obogaćene patiniranjem i drugim obradama. Površine su čiste, sjajne i oku nenametljive, spremne za prihvrat velike količine pribora i namirnica.

Primjer proizvođača za cjelovito oblikovanje kuhinje koje se proteže na ostale prostorije jest slovenska tvrtka *Svea* (sl. 7). Noviteti u obradama pročelja i funkcionalnost elemenata nenadmašno su prezentirani na njihovu štandu, kao, uostalom, i svake godine na Ambienti, za čije je oblikovanje zaslužan Darko Šurina, diplomirani dizajner. Kuhinja *Estella (Tulipana)* s potpisom istog autora, ove je godine bila namijenjena probirljivim kupcima koji uistinu znaju što žele u svom okruženju (sl. 8). *Estella (Tulipana)* odlikovana je Zlatnom plakatom i diplomom *Mobil optimum* za uspješan razvoj programa kuhinjskog namještaja.

U kuhinjskim programima u porastu su visokokvalitetne vrste drva, tamne, strukturirane, često brušene ili voštane. Pokatkad i namjerno naglašeno kod nekih domaćih tvrtki, poput tvrtke *Naprijed* iz Sinja, kuhinjski elementi izgledaju kao "starinsko" drvo (sl. 9).

Slika 7. Cjelovito oblikovanje stambenog prostora s konceptualno istim elementima, autor Darko Šurna, proizvođač *Svea* Zagorje ob Savi

Slika 8. Profinjeni kuhinjski program *Estella (Tulipana)* autora Darka Šurine

Slika 9. Detalj „starinskog“ kuhinjskog pročelja, proizvođač *Naprijed* iz Sinja

Ojastučeni namještaj – oblici i prateće pokrivne tkanine

Kao i prethodnih godina, ojastučeni namještaj i dalje odiše većim formatima, no bez pretjerivanja i predimenzioniranja. U tom smislu nema novosti (osim po količini). Tvrtka *Malagić* te tvrtka *Himolla GmbH*, koja je ove godine po prvi puta prezentirana na Ambienti, imale su zavidno popunjene velike izlagačke prostore. Čak je i *Inkea*, uz poznate linije ravnih bijelih elemenata uredskoga i kuhinjskog namještaja, izložila zaobljenu i fleksibilnu garnituru za sjedenje *Zoom-Zoom*, koja je dobila Srebrnu plaketu i diplomu *Mobil optimum* za razvoj komponibilnog programa modularnog namještaja za sjedenje i odlaganje. Autori su Darko Špiljarić i Ines Stošić (sl. 10).

Slika 10. Program modularnog namještaja za sjedenje *Zoom-Zoom*, autori Darko Špiljarić i Ines Stošić, proizvođač *Inkea*

U funkciji poticanja zdravog života prevladavaju mekane i udobne tkanine poput lana i pamuka. Koža je i dalje dosta zastupljena. Boje su, kao i dosad smirujuće – bijela, crna, smeđa i siva, s neočekivanim trendovskim akcentima ljubičaste i jarko plave.

Materijali i boje u oblikovanju stambenog okruženja

Kao i u svjetskim trendovima, na Ambienti bi se jednako mogla potvrditi zastupljenost svih materijala.

No iako prevladava prirodno drvo, najviše hrast, bukva i kern te orah u kombinaciji sa staklom (sl. 11), ne zaostaje ni metalni namještaj, kao ni novi materijali. Tvrtka *Dekor* iz Zaboka, koja je u svojoj proizvodnji primarno orijentirana na razvoj i proizvodnju rasvjetnih tijela, ove je godine za čak dva svoja proizvoda dobila Pohvalu *Mobil optimum* – za uspješno oblikovanje rasvjetnog tijela od metala, halogeni luster Ø (fi), autorice Zdenke Jurilj, te za inovativno oblikovno-tehnološko rješenje stola od metala Melite Matasić Paić (sl. 12).

Compact ploče, honey comb ploče (sačasta ispu-
na) ili karton, nosive sajle i tkanine nude nove oblikovne i funkcionalne mogućnosti, što je ove godine na Ambienti izuzetno dobro prikazala tvrtka *Siže Kupres*.

Slika 12. Ambientalni postav na štandu tvrtke *Dekor* iz Zaboka

Slika 11. Tvrtka *Hrastico* izložila je namještaj od orahovine i stakla, autora Krunoslava Kovača, za koji je dobila Brončanu plaketu *Mobil optimum*

Prezentacija tehnoloških mogućnosti i materijala skriveni pod brandom *OBLIQ*, zasigurno će privući brojne arhitekte i dizajnere u budućem oblikovanju prostora. Za inovativni pristup u proširenju ponude novim proizvodima, *OBLIQ*, *Siže Kupres* nagrađen je Srebrnom plaketom i nagradom *Mobil optimum* (sl. 13).

Ljepotu stakla i mogućnosti njegove primjene u izradi namještaja, podnih i zidnih obloga na malom je, ali izuzetno kompaktnom štandu, čiji izgled potpisuje dizajnerica Mirena Škarić, pokazala tvrtka *Bokart* (sl. 14). Staklo je bilo i ostalo trendovski materijal u uređenju interijera – na ulaznim i sobnim vratima, u kuhinji i drugim prostorima te kao dio namještaja.

U segmentu materijala i obrada svakako treba spomenuti podne i zidne obloge kojima se prezentiralo nekoliko hrvatskih tvrtki proizvođača.

Slika 13. Inovativni pristup u proširenju ponude novim proizvodima; brand *OBLIQ* iz *Siže Kupresa*

Slika 14. Simpatični štand tvrtke *Bokart*

PPS Galeković izložio je svoju paletu drvnih podnih i zidnih obloga, a novitet su vanjske obloge od termotretiranog drveta za oblaganje fasada – *Thermo fasade*, za koje su dobili i Zlatnu plaketu i diplomu *Mobil optimum*.

Drvo je glavna odrednica za ekološki i zdrav namještaj

Namještaj od cjelovitog drva dobiva sve veće značenje ponajviše zahvaljujući trendu zdravog življenja koje već nekoliko godina provodi kampanja *Drvo je prvo*. Sudeći po izlagačkom duhu ove godine na Ambienti, ponajviše u paviljonima 8.a te dijelom u paviljonima 8. i 9, odjeci su jako vidljivi! Drvo kao materijal i dalje je nezaobilazno, osobito kada se kombinira s drugim materijalima.

Drvo je vizualno „ojačano“ staklom u boji ili mliječnim staklom i stoji naslonjeno na svijetle zidove.

Glede površinske obrade, uz poznata ulja i voskove na prirodnim osnovama, zastupljeni su i lakovi koji na proizvodima stvaraju dojam visokokvalitetnoga i elegantnog elementa.

Danijela Domljan, magistrica dizajna
prof. dr. sc. Ivica Grbac